

Kommunal planstrategi – kort fortalt

I følge plan- og bygningsloven skal kommunestyret minst én gang hver valgperiode, og senest ett år etter konstituering utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Den kommunale planstrategien er ikke en plan, men et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver som skal prioriteres i valgperioden for å styre utviklingen i ønsket retning.

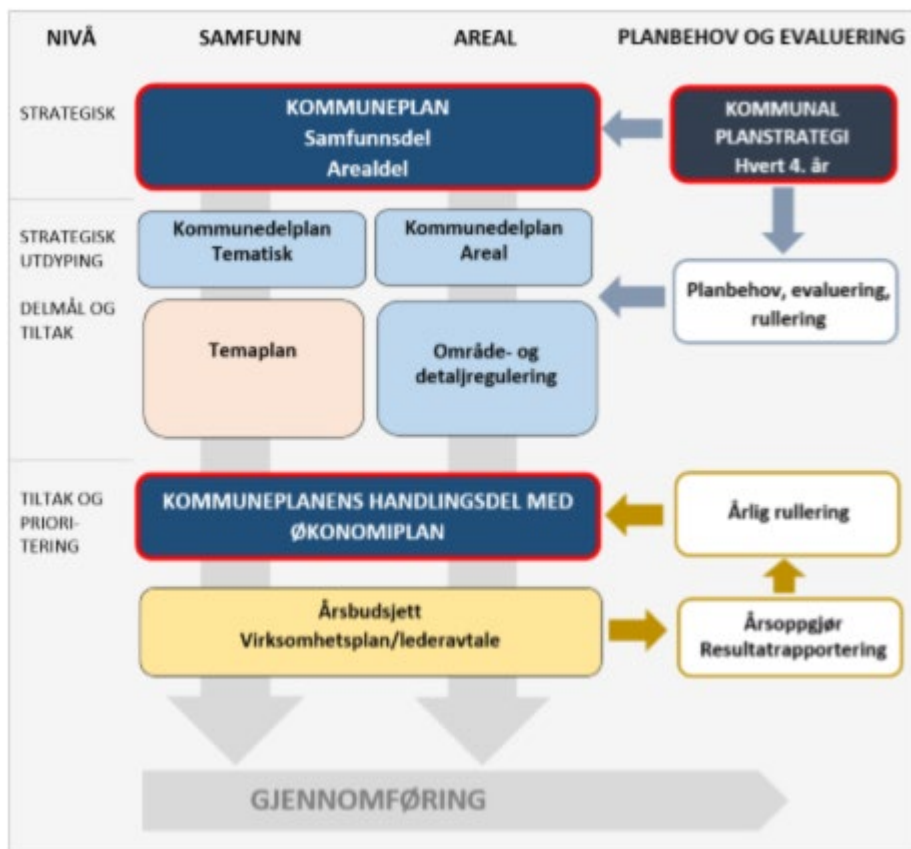
Formålet med planstrategien er å drøfte kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, arealutvikling og den kommunale tjenesteytingen. Planstrategien skal sette fokus på de planoppgavene kommunen bør prioritere for å legge til rette for en positiv utvikling, herunder ta stilling til om kommuneplanen skal revideres helt eller delvis, og hvilke andre planer og strategier kommunen har behov for.

Et oppdatert kommunalt planverk er med på å styrke kommunens handlingsrom i samfunnsplanleggingen.

Kommunens plansystem

Kongsvinger kommune har mange gjeldende planer. Plansystemet med ulike typer planer og sammenhengene mellom dem er illustrert i figuren under.

Plansystemet i kommunen

Som figuren viser består kommunens plansystem av flere plantyper. I planstrategien prioriterer kommunestyret hvilke kommunedelplaner, temaplaner/strategier og arealplaner vi skal utarbeide for å nå kommuneplanmålene. Alle tematiske planer (ikke arealplaner) har handlingsdeler.

I den årlige økonomiplanprosessen med handlingsprogram prioriterer kommunestyret hvilke tiltak og satsingsområder som skal gjennomføres i fireårsperioden. En vellykket overgang fra vedtatte planer til handlingsprogram med økonomiplan og gjennomføring, avhenger av at kommunen ikke har for mange planer samlet sett, og at hver plan ikke er for omfattende. Prioriteringer av tiltak tilpasset de tilgjengelige ressursene skjer i den årlige utarbeidelsen og vedtak av handlingsprogram med økonomiplan.

Et planarbeid skal som hovedregel ha sitt utgangspunkt i planstrategien, men kommunestyret kan også fatte vedtak om andre strategi- eller planoppgaver. Alle tematiske strategi-/planprosesser starter med et mandat som utdyper vurderingene rundt det aktuelle strategi-/planbehovet.

Rammebetingelser for kommunens planarbeid

Nasjonale føringer og forventninger til kommunal planlegging

Regjeringen legger hvert fjerde år frem nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme bærekraftig utvikling i hele landet. De nasjonale forventningene skal blant annet følges opp i fylkeskommunenes og kommunenes arbeid med planstrategier og planer. I de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019-2023 peker regjeringen ut fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

I tillegg er det en rekke lover og statlige planretningslinjer som legger føringer for den kommunale planleggingen og som kan gi grunnlag for innsigelser.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

Regjeringen mener det er viktig at hovedtyngden av handelsvirksomhet, boligbygging og arbeidsplass- og besøksintensive virksomheter lokaliseres innenfor tettsteder som defineres og avgrenses gjennom kommunal planlegging. Det vil kunne bidra til utvikling av levedyktige by- og tettstedssentre og lokalsamfunn og styrke knutepunktene på kollektivaksene. Det er viktig at det i det enkelte tilfelle vurderes å legge til rette for fortetting og transformasjon før nye utbyggingsområder tas i bruk, slik at jordbruksareal og viktige natur- og friluftsområder ikke blir omdisponert når det finnes alternativer.

For innværende periode forventer regjeringen at kommunene legger FNs bærekraftsmål til grunn for sin planlegging.

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2019-2023 finnes [her](#).

Regionale føringer

Innlandet fylkeskommune ble etablert 01.01.2020. Planstrategien for det nye fylket har fått tittelen «Innlandsstrategien 2020-2024». Arbeidet tar sikte på vedtak høsten 2020.

Innlandet har som ambisjon å ta en ledende posisjon innen teknologi, landbruk og reiseliv.

Fylkeskommunen ønsker videre at fylkestinget skal vedta fire satsingsområder for innlandssamfunnet de neste fire årene:

- Innbyggere
- Innovasjon
- Infrastruktur
- Inkludering

Kunnskapsgrunnlaget for Innlandsstrategien finnes [her](#).

Innlandsstrategien skal beslutte hvilke regionale planer som skal utarbeides. Det er foreslått fire nye regionale planer i strategien:

- **Regional plan for innovasjon, verdiskaping og kompetanse:** Målet er å legge til rette for nyskaping og sikre at vi har innbyggere med rett kompetanse for å skape verdier.
- **Regional plan for det inkluderende Innlandet:** Målet er å videreutvikle aktive lokalsamfunn, bidra til bred deltakelse i samfunnet og gode møteplasser for å legge

grunnlaget for blant annet god livskvalitet. Planen må bidra til å løse viktige utfordringer i tett samarbeid med kommunene, staten og andre aktører.

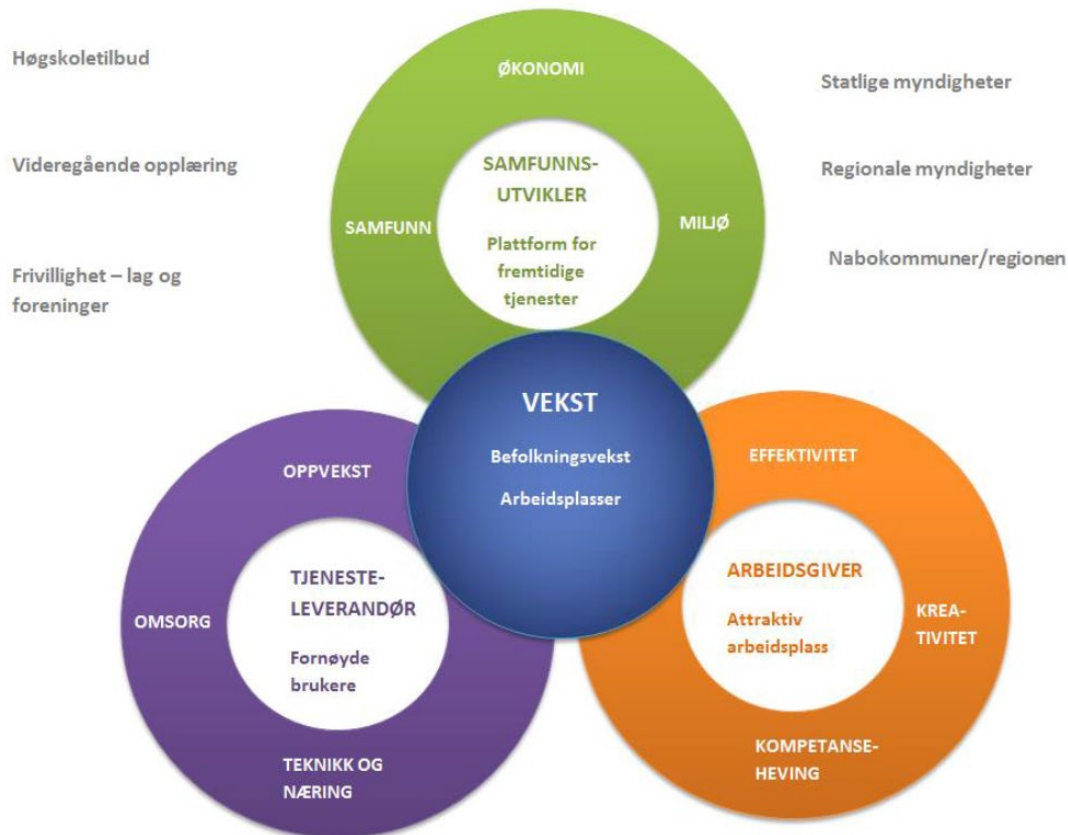
- **Regional plan for samfunnsikkerhet, klimatilpasning og solid infrastruktur:** Planen skal ivareta et komplekst felt der mange aktører må samarbeide for å sikre Innlandet i en fremtid med skiftende trusselbilder, store klimaendringer og en befolkning som flytter mye på seg.
- **Regional plan for klima, miljø og arealbruk:** Målet er blant annet å legge til rette for mer helhetlig og bærekraftig arealbruk i Innlandet. Dessuten er det et mål å utvikle tiltak for å redusere utslipp av klimagasser.

Status og utfordringer i Kongsvinger kommune

Kommunens oppgaver og roller

Kongsvinger kommune er en politisk-demokratisk organisasjon og er ansvarlig for tjenesteproduksjonen ovenfor innbyggerne. Kommunen er videre et myndighetsutøvende organ i henhold til lover og forskrifter og skal være med på å utvikle lokalsamfunnet. Kommunen er også arbeidsgiver overfor sine ansatte medarbeidere.

Kongsvinger kommune må forholde seg til nasjonale og regionale lovverk og føringer, og må samhandle med nabokommuner, organisasjoner og befolkning for å oppnå ønsket utvikling og vekst.

Grunnlagsmateriale

Det er som en del av arbeidet med den kommunale planstrategien utarbeidet et grunnlagsdokument. Grunnlagsdokumentet beskriver sentrale utfordringer og utviklingstrekk ved kommunen.

Folkehelsearbeidet i kommunen skal bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Kommunen skal ha oversikt over befolkningens helsetilstand og legge denne oversikten til grunn for all kommunal planlegging, jf. folkehelseoven. Det er som en del av prosessen med den kommunale planstrategien utarbeidet et oversiktsdokument for folkehelse for å ytterligere kunne spisse planbehovet i kommunestyreperioden.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Målene trådte i kraft i januar 2016.

FNs medlemsland er enige om 17 bærekraftsmål med totalt 169 delmål.

Arbeidet med den kommunale planstrategien er benyttet som en anledning til å jobbe med FNs bærekraftsmål. Målarbeidet er samlet i dokumentet FNs bærekraftsmål – Helhetsvurdering. Målsettingen har vært å velge ut noen mål som skal være fokusområder for Kongsvinger i årene som kommer. De valgte målene vil innarbeides i kommunens planverk.

Kongsvinger har prioritert følgende mål som fokusområder i perioden:

Prioriterte planoppgaver 2020-2023

Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp etter videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling av kommunen. Planstrategien skal bidra til at kommunens planlegging er tilpasset utfordringene og ikke er mer omfattende enn nødvendig.

Et hovedspørsmål i planstrategiarbeidet er om kommuneplanen skal revideres.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede strategidokument som viser kommunens satsningsområder, strategiske målsettinger og veivalg/strategier knyttet til målsettingene. Kommuneplanens samfunnsdel gir også føringer for kommuneplanens arealdel gjennom en langsiktig arealstrategi. Kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp av et fireåring handlingsprogram. Dette handlingsprogrammet er knyttet opp mot kommunens økonomiplan med årsbudsjett og behandles hvert år.

Det ble gjennomført et omfattende arbeid med å utarbeide kommuneplanens samfunnsdel i 2017/2018. Det er gjennom planen vedtatt fem strategiske områder for perioden 2018-2030:

- Kompetanse og næringsutvikling
- By- og tettstedsutvikling med kvalitet
- Mangfold og inkludering
- Livsmestring hele livet
- Samarbeidsdrevet og digital kommune

Samfunnsdelen bygger på et bredt kunnskapsgrunnlag med faglige utredninger og mange medvirkningstiltak. Det er ikke er framkommet nye hovedutfordringer etter kommuneplanprosessen i 2017/2018. Kommuneplanen fanger i tilstrekkelig grad opp de nasjonale forventningene og andre rammebetingelser omtalt i forslaget til kommunal planstrategi Rådmannen anbefaler at kommuneplanens samfunnsdel med mål og strategier videreføres i planperioden.

Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel er et verktøy for å gjennomføre de strategier, mål og veivalg som er satt i samfunnsdelen gjennom disponering av arealer og naturressurser.

Kommuneplanens arealdel angir hovedtrekkene for hva arealene i kommunen skal benyttes til, og setter rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved bruk av arealene.

Kommuneplanens arealdel består av plankart, bestemmelser og planbeskrivelse. Plankartet og bestemmelsene er arealdelens juridisk bindende dokumenter.

Kommuneplanens arealdel for Kongsvinger kommune 2019-2030 tar opp i seg politiske ambisjoner og gir samtidig forutsigbarhet og rammer for grunneiere, næringsliv og innbyggere knyttet til den arealmessige utviklingen framover. Arealdelen legger til rette for vekst, at Kongsvinger kan utvikle seg som et attraktivt regionsenter og at Kongsvingerregionen kan ta posisjonen som Norges grønne hjerte.

Rådmannen anbefaler at kommuneplanens arealdel, vedtatt i 2019, videreføres i planperioden.

Oversikt over planoppgaver i perioden 2020-2023

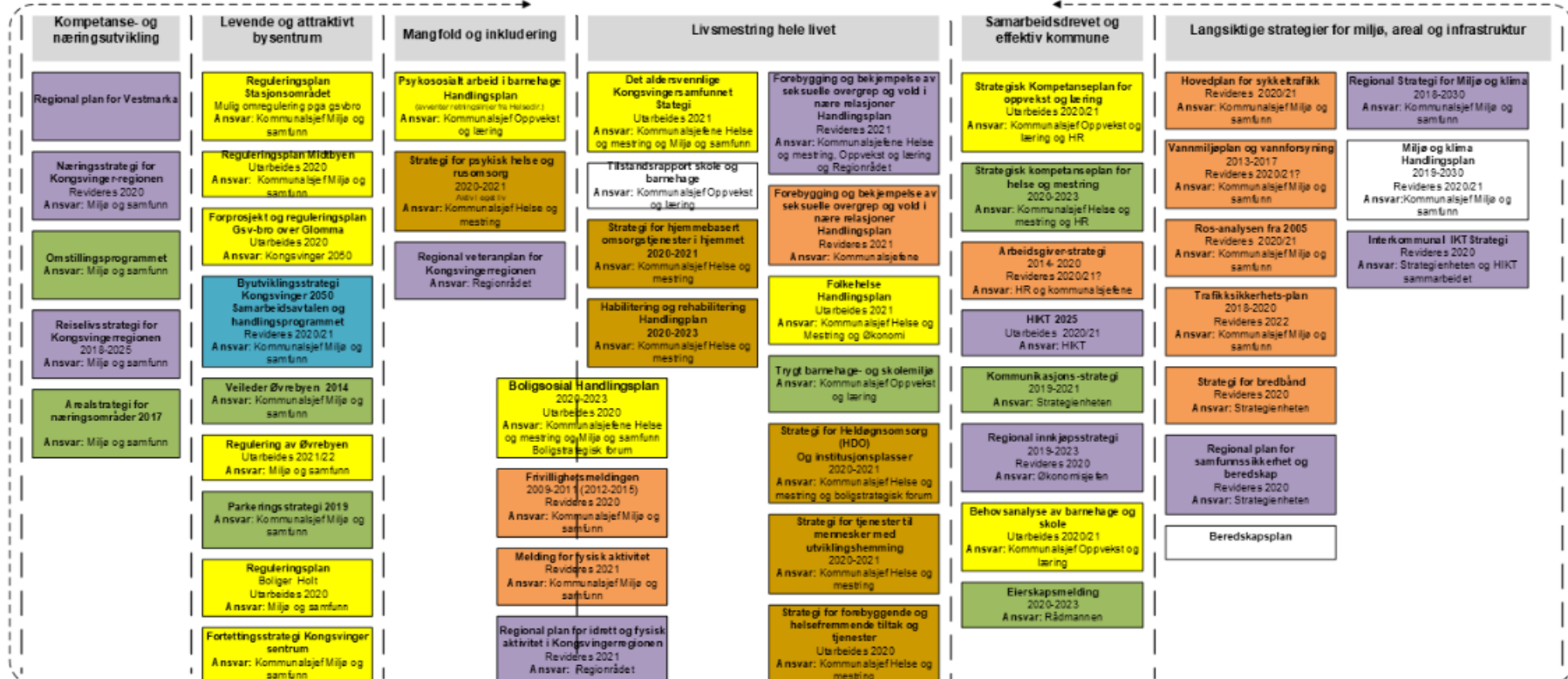
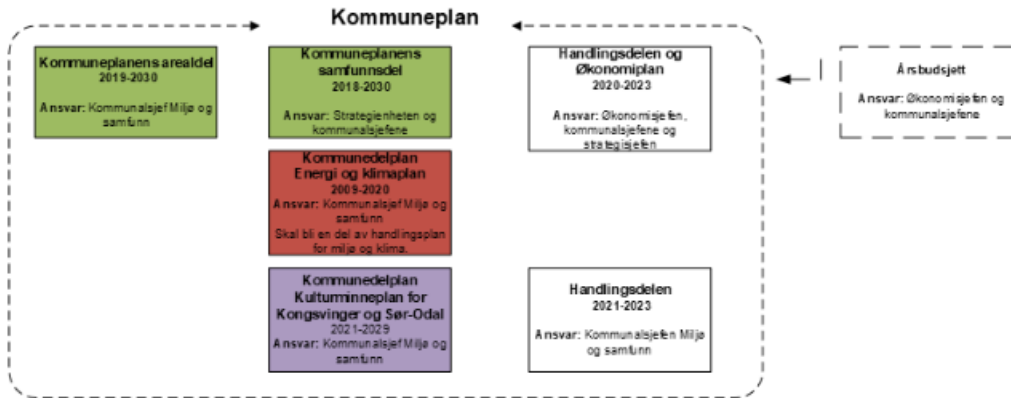
På bakgrunn av de strategiske områdene vedtatt gjennom kommuneplanens samfunnsdel og anbefaling om videreføringen av disse, samt grunnlagsarbeidet for planstrategien, har rådmannen foreslått hvilke planer og strategier som bør prioriteres i kommunestyreperioden.

I tabellen nedenfor framgår prioriterte planoppgaver i perioden 2020-2023.

Den viser planbehovet sortert per strategiområde. Planoversikten angir når eventuell utarbeidelse eller revisjon skal skje. Dette for å vise en anbefalt prioritering.

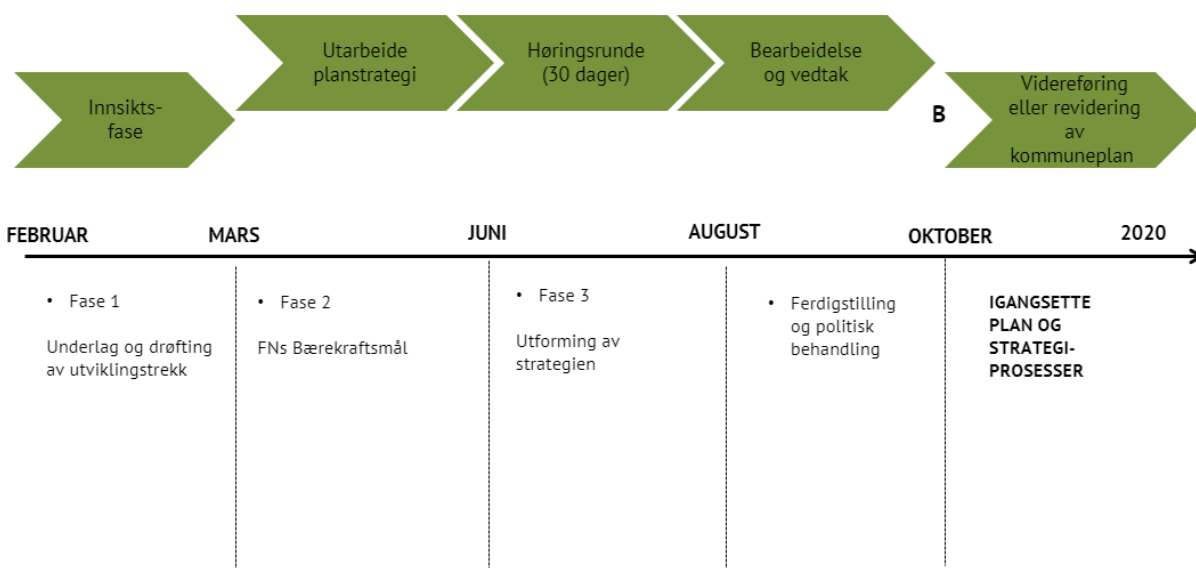
Plan- og prosjektoversikt, datert 29.05. 2020

	Regionale/interkommunal planer/meldinger, videreføres
	Gjeldende planer/meldinger, videreføres i perioden 2020-2023
	Gjeldende planer/meldinger, revideres i perioden 2020-2023
	Nye planer/meldinger/prosjekter, utarbeides i perioden 2020-2023
	Gjeldende planer/meldinger, revideres årlig
	Samarbeidsprosjekt hvor kommunen har prosjektledelsen
	Kommunens Strategiske områder
	Erstattes av noe annet
	Gjeldende planer/strategier, revideres hvert andre år

Kommunale reguleringsplaner/detaljplaner, strategier, temaplaner, meldinger og prosjekter

Prosess med fremdriftsplan

Videre prosess

Aktivitet	Tidspunkt
Førstegangsbehandling av den Kommunale planstrategien 2020-2023	Formannskapet 10. juni Kommunestyret 18. juni
Gjennomgang og drøfting av den Kommunale planstrategien 2020-2023 på kommunestyrets strategikonferanse	15. juni
Offentliggjøring og innhenting av synspunkter: Utsending til statlige og regionale myndigheter og til nabokommuner for innspill. Utleggelse på kommunens hjemmeside med annonse i lokalavisa	19. juni - 14. august
Sluttbehandling	Formannskapet 23. september Kommunestyret 1. oktober